Turkish Studies

Volume 14 Issue 3, 2019, p. 1649-1659

DOI: 10.29228/TurkishStudies.22557

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 09.01.2019

✓ Accepted/Kabul: 10.06.2019

✍ Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (21.01.2019)- Referee 2 (09.04.2019)

This article was checked by iThenticate.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK AKRAN DESTEKLERİNİN DİĞER ÖĞRETMEN ADAYLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI (SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Fatih ÖZGÜL* - Murat KANGALĞİL** - Rahmi YILDIZ***

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Beden Eğitimi, Sosyal Bilgiler ve İlköğretim Matematik öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının akademik akran desteklerini etkileyen örgütsel faktörlerin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Bu araştırma tarama modelde tasarlanmış ve tabakalı örnekleme yöntemine göre belirlenen ve gönüllü olan 300 öğretmen adayının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplamak amacı ile Arslan ve Akın (2014) tarafından geliştirilen Öğrenci Akademik Destek Ölçeği uygulanmıştır. Ölçek; Bilgisel Destek, Saygı Destek, Motivasyon Destek ve Rahatlama Desteği olarak 4 alt boyut ve toplam 15 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğe ait cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.82 olarak bulunmuştur. Ölçekten elde edilebilecek puan 15 ile 75 puan arasında değişmektedir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS (23.00) paket programı kullanılmıştır. Veriler normal dağılıma uygunluk gösterdiğinden (Kolmogorov-Smirnov), veriler çözümlenirken ANOVA, Tukey ve t testi kullanılarak yanılma düzeyi .05 olarak alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının ölçekten elde ettikleri toplam puan ve alt boyut puan ortalamalarının cinsiyetlerine göre yapılan karşılaştırmalarında anlamlı farklılıklar bulunamamıştır. Öğretmen adaylarının yaşlarına göre elde ettikleri ölçek alt boyut ve toplam puanları karşılaştırıldığında, bilgisayar destek ve rahatlama desteği alt boyut puanları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının akademik destek algılarının öğrenim gördükleri bölümlere göre karşılaştırıldığında; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler ve İlköğretim

* Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, E-posta: fozgul@cumhuriyet.edu.tr

** Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, E-posta: mkangalgil@gmail.com

*** Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, E-posta: rahmiyildiz@gmail.com

Matematik Öğretmenliği bölümlerine oranla rahatlama desteği alt boyutunda daha yüksek puan ortalamalarına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Destek, Beden Eğitimi, Öğretmen Adayı.

COMPARISON OF THE ACADEMIC SUPPORT PERCEPTIONS OF THE PHYSICAL EDUCATION AND SPORT TEACHER CANDIDATES WITH OTHER TEACHER CANDIDATES

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the organizational factors affecting the academic peer support of the teacher candidates of Physical Education, Social Sciences and Elementary Mathematics Language Teaching departments according to some variables. This research was carried out with the participation of 300 teacher candidates who were designed in the screening model and identified and volunteered according to stratified sampling method. Student Academic Support Scale developed by Arslan and Akın (2014) was applied to collect ing data in the research. Scale; Information Support, Respect Support, Motivation Support and Relaxation Support consists of 4 sub dimensions and totally 15 items. The cronbach alpha reliability coefficient of the scale was 0.82. The score that can be obtained from the scale varies between 15 and 75 points. SPSS (ver.23.00) package program was used in the evaluation of the data. Since the data showed normal distributions (Kolmogorov-Smirnov), in analyzing Anova, Tuckey and t test. Were used and the significance level was taken as .05 According to the findings, there were no significant differences in the gender of the total score and subscale scores obtained from the scale by the teacher candidates. When the scale subscale and total scores obtained according to the ages of the teacher candidates were compared, significant differences were found between the information support and comfort support subscale scores. As a result of the research, when the teacher candidates' perceptions of academic support were compared according to the departments they studied; It has been determined that teacher candidates of Physical Education and Sports Teaching department have higher average scores in the relaxation support sub-dimension than Social Studies and Elementary Mathematics Teaching departments.

STRUCTURED ABSTRACT

As a social life, one needs to be attracted by others, to be loved, to make friends and to get support from friends. One of the most important benefits is the peer support as well as the academic and social support provided by the student and term friend to the teacher candidates. Peer education support is extremely important in terms of developing academic skills development, professional development, along with the development of a sense of personal competence; communication and the ability to establish bilateral relations to the students (Smuts, 1996).

Academic peer support is; Described as sosyal socialization of teaching ((Maxvell, 2001), it indicates students' tendency to help each other academically (Kenny and Rice, 1995; Lafreniere & Ledgerwood, 1997; Shaver & Buhrmester, 1985). Peer relationships have been effective in every part of human life (Bayraktar, 2007). Given that adolescents spend a lot of time with their peers during each school day, it would be right to expect each other to influence their academic participation and success. The aim of this research is to examine the organizational factors affecting the academic peer support of the teacher candidates of Physical Education, Social Sciences and Elementary Mathematics Language Teaching departments according to some variables.

Researchers stated that; peers affect all aspects of a student's life, especially social and emotional adaptation, education aspirations and affect the daily behavior at school (Berndt, 1999; Berndt, Laychak, & Park, 1990; Fuligni et al., 2001; Steinberg, Dornbusch and Brown, 1992). Schunk (1987) and Wentzel (1993) stated that peers could be a source of support in the context of collaborative interactions such as sharing valuable intellectual information and resources (eg notes and strategies) and modeling academically desired behavior and learning skills. In the Turkish literature, it is noteworthy that the researches examining the academic peer support of prospective teachers are inadequate quantitatively. From this point; This research is important to investigate the academic peer support of teacher candidates of the Department of Physical Education, Social Studies and Elementary Mathematics.

Screening model was used in this research. This model is a research approach that aims to describe a situation that exists in the past or present (Karasar, 2016). The universe of this research; consists of teachers candidates graduating at Sivas Cumhuriyet University Faculty of Education and School of Physical Education and Sports in 2017-2018 academic year. The sample of the study consists of 300 students selected according to stratified aiming sampling method. The teacher candidates consisted of Elementary Mathematics (100 candidates), Social Studies (100 candidates) and Physical Education and Sports (100 candidates) teaching departments that received students with Numerical, Verbal and Special Ability Exam scores.

The perception of academic support of Physical Education and Sports teacher candidates and Social Studies and Elementary Mathematics teacher candidates according to some variables in this study; The mean scores of the total and sub-dimensions of the teacher candidates were compared according to their ages and significant differences were found between the total score, the informational and relaxation support subscale mean scores. All age groups were compared in pairs; It was concluded that teacher candidates aged 21-23 perceived more academic support than other age groups. When the literature is examined, there are studies in which perceptions of academic support differ significantly according to age groups (Tozoğlu et al., 2015). When the total and sub-dimension mean scores of the teacher candidates were compared by gender, no significant difference was found between them. According to this, it can be said that female and male teacher candidates perceive equivalent academic support. In the literature as opposed to the research result, there are studies that conclude that academic support differs according to gender (Kapıkıran and Özgüngör, 2009; Lopez, Ehly,

and Vazquez-Garcia, 2002; Malecki and Demaray, 2002). As a result of the research, when the teacher candidates' perceptions of academic support were compared according to the departments they studied; It has been determined that teacher candidates of Physical Education and Sports Teaching department have higher mean scores in the relaxation support sub-dimension than Social Studies and Elementary Mathematics Teaching departments. Accordingly, Physical Education and Sports Teaching Department teacher candidates perceives and provides more relaxation support. This can be attributed to the fact that teacher candidates of Physical Education and Sports Department have more academic support to each other because of their strong social, assertiveness and friendship ties due to the competing in individual or team sports. As a result of the research, the total and sub-dimension mean scores of the teacher candidates' academic support scale were compared according to their classes, and significant differences were found in terms of the total scores and the mean scores of the information support subscales. These differences are in favor of 4th grade teacher candidates. In other words, it can be said that teacher candidates in the 4th grade perceive and provide more academic support. The reason for this can be seen as the completion of the adaptation process to the educational institution and environment.

Based on all these research results, the following suggestions can be given:

- The research includes Physical Education and Sports teaching, Social Studies and Elementary Mathematics Teaching departments. Subsequent research can be carried out on a larger sample and more sections.
- Physical Education and Sports activities should be added to the learning experiences of all teacher candidates.
- Research can be repeated with different scales in which the perception of Academic Support is handled with different dimensions.

Keywords: Academic Support, Physical Education, Teacher Candidate.

GİRİŞ

İnsan sosyal olarak yaşam gereği, başkaları tarafından, ilgi görmeye, sevmeye, arkadaşlık kurmaya ve arkadaşlarından destek almaya ihtiyaç hissetmektedir. Öğrenci ve dönem arkadaşı olarak öğretmen adaylarının birbirlerine ve çevrelerine sağladıkları akademik ve sosyal desteklerle birlikte, en önemli faydalardan birisi de akran desteğidir. Akran eğitim desteği öğrencilere; akademik beceri geliştirme, mesleki gelişim, kişisel yeterlik duygusunun gelişimi ile birlikte; iletişim ve ikili ilişkiler kurma becerisi gelişimi açısından da son derece önem taşımaktadır (Smuts, 1996). Akademik akran desteği ise; “öğretimin sosyalleştirilmesi” olarak tanımlanmış (Maxvell, 2001), öğrencilerin birbirlerine akademik açıdan yardımcı olma eğilimlerini belirtmektedir (Kenny ve Rice, 1995; Lafreniere & Ledgerwood, 1997; Shaver & Buhrmester, 1985). Akran kelime anlamı olarak; kişinin kendi yaş ve konumundaki bireylerdir (Sadıkoğlu, 2002). Akranlar ergen gelişimi için önemli bir bağlamdır. Erikson (1968), geçiş dönemlerinde (12-18 yaş), ergenler ebeveynlerinin kendi kimliklerini ve özerkliklerini geliştirmeye çalıştıklarını ve akran ilişkilerinin önemli bir gelişimsel iş haline geldiğini belirtmiştir.

Erikson'un ergen gelişimi konusundaki öncü çalışmalarını, diğer (Brown, 1990; Fuligni, Eccles, Barber, & Clements, 2001) araştırma sonuçları da ergenlik döneminde akranların birbirlerini etkilediğini desteklemektedir. Steinberg ve Brown (1989) bu durumu; ebeveynlerin, gençlerin uzun vadeli eğitim planlarında en belirgin etken olmalarına rağmen, her gün okula gelmekten keyif alıp almadıkları, ev ödevlerinde ne kadar zaman harcadıkları ve sınıfta nasıl davrandıklarını belirten okulda günlük davranışları üzerinde akranlar en güçlü etkiye sahiptir (Steinberg, vd, 1995, s. 444'te aktarıldığı üzere) şeklinde açıklamıştır. Ergenlerin her okul günü boyunca akranlarıyla çok fazla zaman harcadıkları göz önüne alındığında, birbirlerinin akademik katılımlarını ve başarı sonuçlarını etkilemelerini beklemek doğru olacaktır. Araştırmacılar; akranların, bir öğrencinin yaşamının tüm yönlerini, özellikle sosyal ve duygusal uyum, eğitim özelemleri ve okuldaki günlük davranışları etkilediğini belirtmişlerdir (Berndt, 1999; Berndt, Laychak, & Park, 1990; Fuligni ve ark., 2001; Steinberg, Dornbusch ve Brown, 1992). Schunk (1987) ve Wentzel (1993), akranların değerli entelektüel bilgi ve kaynakları paylaşma (örneğin, notlar ve stratejiler) ve akademik olarak istenen davranış ve öğrenme becerilerini modelleme gibi iş birliğine dayalı etkileşimler bağlamında destek kaynağı olabileceğini belirtmişlerdir. Birbirinin akademik katılımını etkilemenin yanı sıra, akranlar birbirlerinin başarı sonuçlarını da etkileyebilir. Epstein (1983), düşük başarılı öğrencilerin, yüksek başarılı arkadaşlarla sosyalleşmesinin, zamanla okul performanslarını geliştirdiğini bildirirken; Steinberg ve ark. (1995) benzer şekilde, her şeyin eşit olması durumunda, başarı odaklı akranlarıyla sosyalleşen ergenlerin okulda meslektaşlarına göre daha iyi performans gösterdiğini bildirmiştir. Akran ilişkileri insan hayatının her bölümünde etkili olabilmektedir (Bayraktar, 2007).

Türkçe alan yazında, öğretmen adaylarının akademik akran desteklerinin incelendiği araştırmaların nicel olarak yetersiz olması göze çarpmaktadır. Bu açıdan; Beden Eğitimi, Sosyal Bilgiler ve İlköğretim Matematik etmenliği bölümü öğretmen adaylarının akademik akran desteklerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılan bu araştırma önemlidir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada Tarama modeli kullanılmıştır. Bu model; geçmişte ya da halen var olan bir durumun kendi koşulları içerisinde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2016).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni; 2017-2018 öğretim yılında, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın Örneklemi ise tabakalı amaçsal örnekleme yöntemine göre seçilen toplam 300 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklemi oluşturan öğretmen adayları, Sayısal, Sözel ve Özel Yetenek sınav puanıyla öğrenci alan İlköğretim Matematik (100 aday), Sosyal Bilgiler (100 aday) ve Beden Eğitimi ve Spor (100 aday) öğretmenliği bölümlerinden oluşmaktadır. Amaçsal Örneklem yönteminde, örneklemin ilgilenilen belli alt grupların özelliklerini göstermek, betimlemek ve bunlar arasında karşılaştırmalar yapabilmek amacıyla bu alt gruplardan oluşturulması esastır (Büyüköztürk, 2012).

Örneklemi oluşturan öğretmen adaylarının çeşitli değişkenlere göre dağılımları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen adaylarının özellikleri

Yaş Grupları	f	%
18-20	74	24,7
21-23	178	59,3
24-26	39	13,0
27-30	9	3,0
Cinsiyet	f	%
Kadın	181	60,3
Erkek	119	39,7
Bölüm	f	%
Beden eğitimi ve spor	100	33,3
Sosyal Bilgiler	100	33,3
İlköğretim Matematik	100	33,4
Sınıf	f	%
1.sınıf	55	18,3
2.sınıf	63	21,0
3.sınıf	101	33,7
4.sınıf	81	27,0
Toplam	300	100,0

Öğretmen adaylarının, %24,7'sini 18-20 yaş grubu, %59,3'ünü 21-23 yaş grubu, %13,0'ını 24-26 yaş grubu ve %3,0'ını 27-30 yaş grubu oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının %60,3'ü kadın, %39,7'si erkeklerden oluşmaktadır. Yine öğretmen adaylarının %33,3'ü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, %33,3'ü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, %33,3'ünü ise İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümünde öğrenim görmektedir. Öğretmen adaylarının %18,3'ü 1. Sınıf, %21,0'ı 2. Sınıf, %33,7'si 3. Sınıf, %27,0'si 4. Sınıfta okumaktadır.

Veri Toplama Aracı

Öğrenci Akademik Destek Ölçeği

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının akademik akran destek algılarının belirlenmesi için Mazer ve Thompson (2011) tarafından geliştirilen, Arslan ve Akın (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, Öğrenci Akademik Destek Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek bilgi desteği, saygı desteği, motivasyon desteği ve rahatlatma desteği olmak üzere dört alt boyuttan ve 15 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarının iç tutarlık güvenirlik katsayıları; bilgi desteği alt ölçeği için .82, saygı desteği için .91, motivasyon desteği için .81 ve rahatlatma desteği için .84 olarak hesaplanmıştır. Ölçek 5'li likert tipindedir. Akademik Destek Ölçeği katılımcılara bilgilendirme yapılarak gönüllülük esasına göre uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesinde SPSS (22.00) paket programı kullanılmıştır. Veriler normal dağılıma uygunluk gösterdiğinden (Kolmogorov-Smirnov), veriler çözümlenirken ANOVA, Tukey ve t testi kullanılarak yanılma düzeyi .05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde, veri toplama aracı ile toplanan verilerin istatistikî analiz sonucunda elde edilen bulgular ve bunlara ilişkin yorumlar tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Yaş gruplarına göre ölçek toplam ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması (ANOVA)

Ölçek	Yaş Grupları	n	$\bar{x}$	Std.S.	Min	Max	F	p
Toplam Puan	18-20	74	47,72	12,20	19,00	72,00	4.370	0.005*
	21-23	178	50,85	10,45	19,00	72,00		
	24-26	39	50,20	9,64	25,00	68,00		
	27-30	9	39,11	11,81	22,00	59,00		
Bilgisel Alt Boyut	18-20	74	22,35	5,86	9,00	33,00	4.373	0.005*
	21-23	178	23,83	4,74	8,00	34,00		
	24-26	39	23,53	4,78	11,00	34,00		
	27-30	9	18,33	6,48	10,00	27,00		
Saygı Alt Boyut	18-20	74	9,43	3,09	3,00	15,00	1.447	0.229
	21-23	178	10,00	2,85	3,00	15,00		
	24-26	39	10,05	2,61	5,00	14,00		
	27-30	9	8,44	3,08	3,00	12,00		
Motivasyon Alt Boyut	18-20	74	9,77	2,94	3,00	15,00	1.802	0.147
	21-23	178	10,12	2,79	3,00	15,00		
	24-26	39	10,00	2,50	5,00	14,00		
	27-30	9	8,00	2,78	5,00	12,00		
Rahatlama Alt Boyut	18-20	74	6,17	2,58	2,00	10,00	4.653	0.003*
	21-23	178	6,88	2,23	2,00	10,00		
	24-26	39	6,61	2,03	2,00	10,00		
	27-30	9	4,33	2,50	2,00	9,00		

***p<0.05 önemli**

Öğretmen adaylarının ölçekten elde ettikleri toplam ve alt boyut puan ortalamaları yaşlarına göre karşılaştırıldığında; toplam puanlar, bilgisayar destek ve rahatlama desteği alt boyut puanları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p<0.05$). Gruplar ikiye bölünmüş olduğunda ise; toplam puanlar bakımından 21-23 yaşlar ile 27-30 yaşlar arası ve 24-26 yaşlar ile 27-30 yaşlar arası farklılıklar istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Bu farklılıklar 21-23 yaş grupları lehinedir. Yine bilgisayar destek alt boyutunda 21-23 yaşlar ile 27-30 yaşlar arası ve 24-26 yaşlar ile 27-30 yaşlar arası farklılıklar istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$). Bu farklılık yine 21-23 yaş grupları lehinedir. Rahatlama desteği alt boyut puanları açısından, 21-23 yaşlar ile 27-30 yaşlar arası ve 24-26 yaşlar ile 27-30 yaşlar arası farklılık anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Ve yine Bu farklılık 21-23 yaşlar lehinedir. Bu sonuçlara göre, 21-23 yaş grubunda yer alan öğretmen adaylarının kendilerine göre daha yaşlı gruplardaki öğretmen adaylarına oranla daha yüksek toplam akademik akran desteği ve bilgisayar destek ile rahatlama desteği sağladıkları söylenebilir.

Tablo 3. Cinsiyete göre ölçek toplam ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması (t Testi)

Ölçek	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	Std. S.	Min	Max	t	p
Toplam Puan	Kadın	181	49,79	11,20	19,00	72,00	0.271	0.584
	Erkek	119	49,43	10,82	22,00	71,00		
Bilgisel Alt Boyut	Kadın	181	23,29	5,26	8,00	34,00	0.107	0.597
	Erkek	119	23,22	5,09	9,00	34,00		
Saygı Alt Boyut	Kadın	181	9,76	2,90	3,00	15,00	0.407	0.690
	Erkek	119	9,90	2,91	3,00	15,00		
Motivasyon Alt Boyut	Kadın	181	10,08	2,92	3,00	15,00	0.975	0.225
	Erkek	119	9,76	2,62	3,00	15,00		
Rahatlama Alt Boyut	Kadın	181	6,64	2,40	2,00	10,00	0.371	0.528
	Erkek	119	6,53	2,27	2,00	10,00		

Cinsiyete göre ölçekten elde edilen toplam ve alt boyut puanları karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunamamıştır ($p>0.05$).

Tablo 4. Bölüme göre ölçek toplam ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması (ANOVA)

Ölçek	Bölüm	n	$\bar{x}$	Std. S.	Min	Max	F	p
Toplam Puan	Beden Eğitimi ve Spor	100	50,99	11,71	19,00	72,00	1.665	0.191
	Sosyal Bilgiler	100	48,16	11,31	19,00	72,00		
	İlköğretim Matematik	100	49,80	9,93	22,00	71,00		
Bilgisel Alt Boyut	Beden Eğitimi ve Spor	100	23,90	5,53	9,00	33,00	1.632	0.197
	Sosyal Bilgiler	100	22,58	5,28	8,00	34,00		
	İlköğretim Matematik	100	23,32	4,68	9,00	34,00		
Saygı Alt Boyut	Beden Eğitimi ve Spor	100	9,99	3,07	3,00	15,00	0.304	0.738
	Sosyal Bilgiler	100	9,67	3,11	3,00	15,00		
	İlköğretim Matematik	100	9,81	2,48	3,00	15,00		
Motivasyon Alt Boyut	Beden Eğitimi ve Spor	100	10,02	2,99	3,00	15,00	1.685	0.188
	Sosyal Bilgiler	100	9,57	2,80	3,00	15,00		
	İlköğretim Matematik	100	10,29	2,59	3,00	15,00		
Rahatlama Alt Boyut	Beden Eğitimi ve Spor	100	7,08	2,32	2,00	10,00	3.184	0.043*
	Sosyal Bilgiler	100	6,34	2,29	2,00	10,00		
	İlköğretim Matematik	100	6,38	2,36	2,00	10,00		

*** $p<0.05$ önemli**

Öğretmen adaylarının ölçekten elde ettikleri toplam ve alt boyut puan ortalamaları bölümlerine göre karşılaştırıldığında; toplam puan, bilgisayar, saygı ve motivasyon alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar bulunamamıştır ($p>0.05$). Rahatlama desteği alt boyut puan ortalamaları arasında ise istatistiki açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Gruplar ikiye ayrılarak karşılaştırıldığında; Beden Eğitimi ve Spor öğretmen adayları ile İlköğretim Matematik öğretmen adayları ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen adayları ile Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının puan ortalamaları arasındaki farklılıklar anlamlıdır ($p<0.05$). Bunun nedeni Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen adaylarının yüksek puan ortalamalarına sahip olmalarından kaynaklanmaktadır. Buna göre rahatlama desteği alt boyutunda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen adaylarının diğer bölüm öğretmen adaylarına kıyasla daha yüksek akademik destek sağladıkları ifade edilebilir.

Tablo 5. Sınıfa göre ölçek toplam ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması (ANOVA)

Ölçek	Sınıf	n	$\bar{x}$	Std. S.	Min	Max	F	p
Toplam Puan	1.sınıf	55	45,78	12,25	19,00	68,00	2.968	0.032*
	2.sınıf	63	50,84	10,20	23,00	71,00		
	3.sınıf	101	49,95	10,54	24,00	72,00		
	4.sınıf	81	50,97	10,99	22,00	71,00		
Bilgisel Alt Boyut	1.sınıf	55	21,18	5,98	9,00	33,00	3.956	0.009*
	2.sınıf	63	23,84	4,78	8,00	32,00		
	3.sınıf	101	23,42	4,72	11,00	33,00		
	4.sınıf	81	24,03	5,18	10,00	34,00		
Saygı Alt Boyut	1.sınıf	55	9,01	3,12	3,00	14,00	1.933	0.124
	2.sınıf	63	10,20	2,83	5,00	15,00		
	3.sınıf	101	9,86	2,74	3,00	15,00		
	4.sınıf	81	10,02	2,92	3,00	15,00		
Motivasyon Alt Boyut	1.sınıf	55	9,38	3,11	3,00	15,00	1.202	0.309
	2.sınıf	63	9,82	2,62	4,00	15,00		
	3.sınıf	101	10,18	3,02	3,00	15,00		
	4.sınıf	81	10,17	2,41	5,00	15,00		
Rahatlama Alt Boyut	1.sınıf	55	6,20	2,84	2,00	10,00	1.242	0.294
	2.sınıf	63	6,96	2,06	2,00	10,00		
	3.sınıf	101	6,47	2,27	2,00	10,00		
	4.sınıf	81	6,74	2,26	2,00	10,00		

* $p < 0.05$ önemli

Öğretmen adaylarının ölçekten elde ettikleri toplam ve alt boyut puan ortalamaları sınıflarına göre karşılaştırıldığında; toplam puanlar ve bilgisayar destek alt boyut puanları açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p < 0.05$). Gruplar ikiyeşerli karşılaştırıldıklarında ise; toplam puan ortalamalarına göre 1. Sınıf ile 4.sınıf arasında, bilgisayar destek alt boyut puan ortalamalarına göre ise 1.sınıf ile 2. Sınıf arasında; 1.sınıf ile 3.sınıf arasında; 1.sınıf ile 4.sınıf arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu farklılıklar 4.sınıfların puan ortalamaları lehinedir. Buna göre 4. Sınıf öğretmen adaylarının daha fazla akademik destek sağladıkları söylenebilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Beden Eğitimi ve Spor öğretmen adayları ile Sosyal Bilgiler ve İlköğretim Matematik öğretmen adaylarının akademik destek algılarının bazı değişkenlere göre incelendiği bu çalışmada; öğretmen adaylarının ölçekten elde ettikleri toplam ve alt boyut puan ortalamaları yaşlarına göre karşılaştırılmış ve toplam puan, bilgisayar destek ve rahatlama desteği alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Tüm yaş grupları ikiyeşerli karşılaştırıldığında; 21-23 yaş arası öğretmen adaylarının diğer yaş gruplarına oranla daha fazla akademik destek algıladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde bu sonuca paralel olarak yaş gruplarına göre akademik destek algılarının anlamlı şekilde farklılaştığı çalışmalar bulunmaktadır (Tozoğlu ve ark., 2015).

Öğretmen adayların ölçekten elde ettikleri toplam ve alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre karşılaştırıldığında aralarında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Buna göre, kadın ve erkek öğretmen adaylarının denk düzeyde akademik destek algıladıkları söylenebilir. Akademik destek; bireyin akademik açıdan çevreden sağladığı destek olarak tanımlandığında, akademik desteğin bir sosyal destek türü olduğu sonucuna varılabilir. Alan yazında araştırma sonucuna karşıt olarak akademik desteğin cinsiyete göre farklılaştığı sonucuna ulaşılan çalışmalar bulunmaktadır (Kapıkıran ve Özgüngör, 2009; Lopez, Ehly, ve Vazquez-Garcia, 2002; Malecki ve Demaray, 2002).

Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının akademik destek algılarının öğrenim gördükleri bölümlere göre karşılaştırıldığında; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerine oranla rahatlama desteği alt boyutunda daha yüksek puan ortalamalarına sahip oldukları tespit edilmiştir. Buna göre Beden Eğitimi

ve Spor Öğretmenliği bölümü öğretmen adayları daha fazla rahatlama desteği algılamakta ve sağlamaktadır. Bunun nedeni olarak, Beden Eğitimi ve Spor bölümü öğretmen adaylarının bireysel veya takım sporlarında mücadele ettiklerinden sosyallik, atılganlık ve arkadaşlık bağlarının sağlam olmasından ötürü birbirlerine sağladıkları akademik desteklerin daha fazla olması olarak gösterilebilir.

Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının akademik destek ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalamaları sınıflarına göre karşılaştırılmış, toplam puanlar ve bilgisel destek alt boyut puan ortalamaları açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bu farklılıklar 4. Sınıf öğretmen adayları lehinedir. Başka bir ifadeyle, 4.sınıfta bulunan öğretmen adaylarının daha çok akademik destek algıladıkları ve sağladıkları söylenebilir. Alt sınıf öğretmen adayları ise daha az akademik destek algılamışlardır. Bunun sebebi ise, eğitim kurumuna ve çevreye yeni yeni adaptasyon ve uyum süreci olarak gösterilebilir. Alan yazın incelendiğinde, öğretmen adaylarının bölüm ve sınıf düzeyinde akademik destek algısının incelendiği araştırmalara rastlanılmamıştır. Tüm bu araştırma sonuçlarından hareketle aşağıdaki öneriler verilebilir:

- Araştırma Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği ile Sosyal Bilgiler ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerini kapsamaktadır. Sonraki araştırmalar daha büyük bir örneklem ve daha fazla sayıda bölümler üzerinden gerçekleştirilebilir.
- Beden Eğitimi ve Spor etkinlikleri tüm öğretmen adaylarının öğrenme yaşantılarına eklenmelidir.
- Akademik Destek algısının farklı boyutlarıyla ele alındığı farklı ölçekler ile araştırma tekrarlanabilir.

KAYNAKÇA

- Bayraktar, F. (2007). Olumlu ergen gelişiminde ebeveyn/akran ilişkilerinin önemi. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 14 (3):157-166.
- Berndt, T. J., Laychak, A. E., & Park, K. (1990). Friends' influence on adolescents' academic achievement motivation: An experimental study. *Journal of Educational Psychology*, 82, 664–670.
- Berndt, T. J. (1999). Friends' influence on children's adjustment to school. *Relationships as developmental contexts: The Minnesota Symposia On Child Psychology* Vol. 30 (pp. 85–108). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Brown, B. B. (1990). Peer groups and peer cultures. In S. S. Feldman, & G. R. Elliott (Eds.), *At the Threshold: The developing adolescent* (pp. 171–196). Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Epstein, J. L. (1983). The influence of friends on achievement and affective outcomes. In J. L. Epstein & N. Karweit (Eds.), *Friends in school: Patterns of selection and influence in secondary schools* (p.177–200). New York: Academic Press.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity, youth, and crisis* (1st ed.). New York: Norton.
- Fulgini, A. J., Eccles, J. S., Barber, B. L., & Clements, P. (2001). Early adolescent peer engagement and adjustment during high school. *Developmental Psychology*, 37, 28–36.

- Kapkıran, Ş. ve Özgüngör, S. (2009). Ergenlerin sosyal destek düzeylerinin akademik başarı ve güdülenme düzeyi ile ilişkileri. *Çocuk ve Gençlik Sağlığı Dergisi*, 16(1), 21 – 30.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın.
- Kenny, M. E., & Rice, K. G. (1995). Attachment to parents and adjustments in late adolescent college students: Current status, applications, and future considerations. *The Counseling Psychologist*, 23(3), 433-456.
- Lafreniere, K. D., & Ledgerwood, D. M. (1997). Influences of leaving home, perceived family support, and gender of the transition to university. *Guidance ve Counseling*, 12(4), 14-18.
- Lopez, E. J., Ehly, S. & Vazquez-Garcia, E. (2002). Acculturation, Social Support and Academic Achievement of Mexican and Mexican American High School Students: An Exploratory Study. *Psychology in the Schools*, 39(3), 245-257.
- Malecki, C. K. & Demaray, M. K. (2002). Measuring perceived social support: development of the child and adolescent social support scale (casss). *Psychology in the Schools*, 39(1), 1-18.
- Maxwell, M. (2001). Peer tutoring: An overview, history and research on program effectiveness. *Journal of the National Tutoring Association*, 1(1), 8-18.
- Sadikoğlu G. (2002). Akran İlişkileri ve Sorunları. Aile Psikolojisi ve Eğitimi. Dursun G. Ed, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 58-63.
- Schunk, D. H. (1987). Peer models and children's behavioral change. *Review of Educational Research*, 57, 149–174.
- Shaver, P., Furman, W., & Buhrmester, D. (1985). Transition to college: Network changes, social skills, and loneliness. In S. W. Duck ve D. Perlman (Eds.), *Understanding personal relationships: An interdisciplinary approach*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Smuts, K. B. (1996). The role of student leaders in supplemental instruction. *South African Journal of Higher Education*, 16(3), 225-231.
- Steinberg, L., & Brown, B. (1989). *Beyond the classroom: Family and peer influences on high school achievement*. Paper presented to the Families as Educators special interest group at the annual meetings of the American Educational Research Association, San Francisco.
- Steinberg, L., Dornbusch, S. M., & Brown, B. B. (1992). Ethnic differences in adolescent achievement: An ecological perspective. *American Psychologist*, 47, 723–729.
- Steinberg, L., Darling, N. E., Fletcher, A. C., Brown, B. B., & Dornbusch, S. M. (1995). Authoritative parenting and adolescent adjustment: An ecological journey. In P. Moen, G. H. Elder, Jr., & K. Luscher (Eds.), *Examining lives in context* (pp. 423–466). Washington, DC: American Psychological Association.
- Tozoğlu, E., Bayraktar, G., Cingöz, B., Yurttaş, H. (2015). Akran desteği düzeyine sporun ve farklı değişkenlerin etkisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(9), 57-67.
- Wentzel, K. R. (1993). Does being good make the grade? Social behavior and academic competence in middle school. *Journal of Educational Psychology*, 85, 357–364.